Mededeling Floron-district 23 Noord-Brabant Baronie maart 2009

Coördinator: Peter van Ruth Zuivelstraat 4 5104 HX Dongen Tel: 0162-311463
e-mail: p.vanruth@home

Inleiding
In deze nieuwsbrief een overzicht van de Floron-inventarisaties van het seizoen 2008 in district 23 en de plannen voor 2009. Er is een lijst met opvallende waarnemingen van 2008.

Resultaten totaalproject 2008
In 2008 zijn weer veel waarnemingen gedaan in district 23.
Voor de periode 2006 t/m 2010 waren door Floron 100 km-hokken geselecteerd die bij voorrang geinventariseerd zouden moeten worden. In 2008 zijn 20 van deze hokken gedaan. Het zijn hoodzakelijk hokken die al in 1994 en 1995 gedaan zijn. Behalve deze hokken zijn er nog 84 hokken goed onderzocht en 22 hokken gedeeltelijk. In de Brabantse Biesbosch is een aantal hokken bezocht waar geen of erg weinig soorten van bekend waren. Ook bij Baarle-Nassau, Andel en Nederhemert is een aantal "witte" hokken gedaan waardoor er maar weinig "witte" hokken overblijven.

In 2008 had Ad Wagemakers weer een hok met meer dan 400 soorten in Sprang-Capelle.
Het km-hok met eendenkooi De Dulver herbergde 406 soorten waaronder 17 Rode Lijst-soorten. Belangrijke soorten waren Kamvaren, Kleine ratelaar, Moerasstreepzaad, Ronde zegge en Rechte rus. In het hok ten noorden hiervan vond Ad 327 soorten met 8 Rode Lijst-soorten.

Van 1989 t/m 2008 zijn door Floron-deelnemers 312.121 waarnemingen verzameld in de 1320 km-hokken van district 23.

Overzicht lijsten en waarnemingen van de laatste jaren

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totaallijsten	90	101	111	104	123	103	120	133	126
Losse waarnemingen-lijsten	32	35	36	66	60	22	10	20	23
Rode Lijst waarnemingen	62	135	111	138	157	376	379	446	391
Aantal gevonden soorten		746	758	767	824	870	872	934	885
Waarnemingen	13500	17900	19000	17650	21800	21600	23500	27836	22332

Tabel 1: aantal lijsten en waarnemingen vanaf 2000 in district 23

Overzicht deelnemers totaalproject 2008

Cees Colijn	Sprang-Capelle	
Ben Delbaere	Udenhout	
Ernst-Jan van Haaften	Woudrichem	
Ad Jacobs	Baarle-Nassau	Heemkundekring Amalia van Solms
Geert Kierkels	Baarle-Nassau	
Jacques Rovers	Breda	Plwg KNNV-afd. Breda
Peter van Ruth	Dongen	
Marian Schelle	Baarle-Nassau	
Rob Vereijken	Tilburg	
Ad Wagemakers	Sprang-Capelle	

Losse waarnemingen: C. Buter, J. Cools, J. vd Wiel, A. vd Pluijm.

Resultaten Bijzondere Soorten Project 2008
In 2008 zijn door het Landelijk Bureau van FLORON geen nieuwe soorten geselecteerd.
Er is in 2008 in district 23 niet gezocht op de oude vindplaatsen van bijzondere soorten.

Resultaten Rode Lijst project 2008
Bij het totaalonderzoek zijn meestal de Rode Lijst-soorten genoteerd op detailformulieren. Vooral als een GPS voorhanden is gaat dit gemakkelijk. De waarnemingen die op deze manier verzameld worden kunnen later gebruikt worden bij onderzoek.

Onderzoek komende jaren
Door financiele problemen werken op het Landelijk bureau van FLORON vanaf begin 2009 minder personen waardoor de verwerking van de waarnemingen vertraging oploopt.
Wat betreft het totaal-onderzoek worden in district 23 in 2009 weer de geselecteerde hokken gedaan en nog enkele hokken waar weinig waarnemingen van bekend zijn. Verder worden hokken onderzocht die lang geleden gedaan zijn. Ook het doorgeven van Rode Lijst-soorten blijft belangrijk.
Het Bijzondere Soorten Project staat door gebrek aan geld op een laag pitje.

Belangrijkste waarnemingen van 2008
Een belangrijke waarneming in 2008 was de ontdekking van Veenzegge bij Terheijden.
Ten noorden van Terheijden heeft Staatsbosbeheer in het verleden als proef een stuk geplagd.
Jacques Rovers had in dat terrein al enkele jaren geleden een plant ontdekt waarvan in het begin zelfs onduidelijk was of het een waterbies of een zegge ging. In 2008 was de plant een echte pol geworden met verschillende bloemstengels en begon het op Tweehuizige zegge en Veenzegge te lijken. Zeggenkenner Ad Wagemakers heeft toen definitief de plant gedetermineerd als Carex davalliana, de Veenzegge. Ook op het Nationaal Herbarium Nederland in Leiden kwamen ze aan de hand van herbariummateriaal uit op deze soort. Het is voor Veenzegge de tweede vondst in Nederland na de vondst in 2006 in de Karthager Beemden in Zuid-Limburg. De pol heeft evenals in Limburg alleen vrouwelijke aren. In het betreffende terrein van Staatsbosbeheer staan ook soorten als Kleine zonnedauw, Draadzegge, Moeraszoutgras en Galigaan en enkele jaren geleden groeide er ook Moeraswespenorchis.

Amaranthus hybridus subsp. hybridus	Basterdamarant	Sprang-Capelle, Landgoed Driessen. Ruderaal in nieuwe woonwijk. Kees Colijn De andere ondersoort (Franse amarant) komt veel meer voor.
Anthemis arvensis	Valse kamille	Ulicoten, Haldijk. In schrale berm. Valse kamille was vroeger een akkeronkruid. PvR
Asplenium trichomanes	Steenbreekvaren	Waspik, Beneden Kerkstraat. Op oude molen waar een veevoederbedrijf gevestigd was. PvR
Brachypodium sylvaticum	Boskortsteel	Chaam, Roode Beek. Geert Kierkels/Marian Schelle Chaam, Chaamsche Beek. PvR
Bromus racemosus	Trosdravik	West van Hank. Aan akkerranden. PvR West van Andel, rand wegberm. PvR
Carduus nutans	Knikkende distel	Brab. Biesbosch/Hank, dijk omgeving Steurgat. PvR Made, bij viaduct A 59. PvR
Carex appropinquata	Paardenhaarzegge	Baarle-Nassau, Het Merkske. In schraalgrasland met in de buurt ook Knolsteenbreek en Moesdistel. Geert Kierkels/Marian Schelle
Carex davalliana	Veenzegge	Terheijden, bij de Binnenpolder. In ouder plagstuk. Jacques Rovers/Ad Wagenmakers
Carex pallescens	Bleke zegge	Chaam, Roode Beek. Geert Kierkels/Marian Schelle Chaam, Chaamsche Beek. PvR Chaam, Het Broek In schraalgrasland. PvR
Chenopodium botrys	Druifkruid	Tilburg, woonwijk Goirke. In volkstuin, herkomst onduidelijk. Rob Vereijken
Chenopodium hybridum	Esdoornganzevoet	Ulicoten, Hollandsche Bosschen. Rand akker. Een soort van het rivierengebied. PvR
Chenopodium pumilio	Liggende ganzenvoet	Raamsdonksveer, Dombosch. Bij hek fabriek in de buurt van de Donge. PvR

Conyza sumatrensis	Hoge fijnstraal	In 16 km-hokken in het district. Gevlamde fijnstraal nu al in 5 km-hokken.
Cyperus eragrostis	Bleek cypergras	Drimelen, bij Amertak en Jachthaven. In ondiep water. PvR
Elymus canina	Hondstarwegras	Geertruidenberg, Bergsche Maas. Aan oever samen met Reuzenzwenkgras. PvR
Equisetum sylvaticum	Bospaardenstaart	Udenhout, De Brand. Langs vochtig pad. Ben Delbaere
Filago vulgaris	Duits viltkruid	Hank, Keizersveer. Half verhard pad. Arno vd Pluijm Tilburg, Vossenberg. Braakliggend terrein. PvR
Galium uliginosum	Ruw walstro	Het Merkske. In schraalgrasland. GK/MS Chaam, Het Broek. In vochtig grasland. GK/MS Sprang-Capelle, Labbegat. In schraalgrasland. Ad Wagemakers
Geranium columbinum	Fijne ooievaarsbek	Hulten, Het Blok. In graspad. Vanaf 1999 van deze plaats bekend. PvR
Hordeum secalinum	Veldgerst	Brab. Biesbosch/Hank, Steurgat. Op dijktalud samen met Kamgras. PvR
Juniperus communis	Jeneverbes	Strijbeekse Heide. Aan de rand van vochtige heide met ook Wilde gagel en Veenpluis. PvR
Juncus subnodulosus	Paddenrus	's Gravenmoer. Slootkant voor woonhuis. PvR Sprang-Capelle, Labbegat. Slootkanten. AW Terheijden, Binnenpolder. Slootkanten. Plwg KNNV-Breda

Koeleria macrantha	Smal fakkelgras	Brab. Biesbosch, Malta. Bij uitkijkpunt. A. vd Pluijm Drimmelen, Jachthaven. Talud van haven. PvR Uitbreiding In heel Nederland van deze soort.
Lagarosiphon major		Tilburg, De Blaak. In waterlopen in woonwijk. Vijverplant, lijkt iets op waterpest, meestal in grote hoeveelheden. PvR
Lappula squarrosa	Stekelzaad	Sprang-Capelle, Landgoed Drieesen. Ruderaal in nieuwe woonwijk, vondst van 2007. Kees Colijn
Lathyrus sylvestris	Boslathyrus	Baarle-Nassau, Weelde-Statie. Nog steeds komen hier adventieven voor zoals Kleine steentijm en Melige toorts. Geert Kierkels/Marian Schelle
Myriophyllum heterophyllum	Ongelijkbladig vederkruid	Tilburg, Reeshof. In waterloop. Vijverplant, woekert zoals ook Parelvederkruid doet.
Najas marina	Groot nimfkruid	Brab. Biesbosch, zuidoostelijk deel. In 4 km-hokken omg. Steurgat. Geert Kierkels/Marian Schelle
Ophrys apifera	Bijenorchis	Hank, Buitenkade. Spontaan in tuin. Arno vd Pluijm Made, Amertak. Op Kanaaldijk. PvR
Polycarpon tetraphyllum	Kransmuur	Breda, Tuinzicht. In woonwijk. Plwgr. KNNV-Breda
Potentilla recta	Rechte ganzerik	Baarle-Nassau, omgeving Akkerstraat. Ad Jacobs/Heemkundekring Amalia van Solms
Ranunculus auricomus	Gulden boterbloem	Chaam, Kapelpad. Slootkant bij zandpad. Restant van rijke begroeiing van vroeger. PvR
Ranunculus sardous	Behaarde boterbloem	Sprang-Capelle, Halve Zolenpad. Soort van de kust. Ad Wagemakers
Rorippa x armoracioides	Oostenrijkse kers x Akkerkers	Tilburg, woonwijk Goirke. Rob Vereijken
Rubus idaeoides	Framboos x Dauwbraam	Tilburg, woonwijk Het Zand. Ruderaal bosje in woonwijk. In een ander bosje ook Muursla. PvR
Saxifraga granulata	Knolsteenbreek	Omg. Hilvarenbeek. In 3 km-hokken. J. Cools Baarle-Nassau, Het Merkske. Schraalgrasland. GK/MS Chaam, Het Broek. In schraalgrasland. PvR

Sherardia arvensis	Blauw walstro	Brab. Biesbosch, Spaarbekken. Op dijk. PvR Geertruidenberg, Amertak. Op kanaaldijk. PvR
Sisymbrium orio	Brede raket	Tilburg, Goirke. In woonwijk. Rob Vereijken
Soleirolia soleirolii	Slaapkamergeluk	Kaatsheuvel, tussen huizen in woonwijk. Stadsplant. PvR
Sparganium natans	Kleinste egelskop	Terheijden, Binnenpolder. Geplagd perceel. Pl.w.gr. KNNV-afd. Breda Sprang-Capelle, Labbegat. In sloot. GK/MS/AW
Stachys arvensis	Akkerandoorn	Boswachterij Dorst, Nieuwe leemputten. In opengekapt bos met veel eenjarige soorten. PvR Tilburg, Goirke. In woonwijk. Rob Vereijken Tilburg, Gilzerbaan. In akkertje. PvR
Trifolium subterraneum	Onderaardse klaver	Tilburg, Vossenberg. In wegberm industrieterrein. Derde km-hok in Tilburg. Soort lijkt ingeburgerd. PvR
Verbascum blattaria	Mottenkruid	Baarle-Nassau, Weelde Statie. GK/MS Waspik, Scharlo. Industrieterrein met IJzerhard. PvR
Veronica montana	Bosereprijs	Chaam, bij Roode Beek met o.a Moerasstreepzaad en Bittere veldkers. Geert Kierkels/Marian Schelle